

Keski-Suomen liiton JTF-klinikan 25.1.2023 Q&A

1. Hakuajat? Tukiprosentit? Löytyykö jostain hakemuslomakkeella kysyttävät tiedot, jotta niitä voisi selvittää valmiiksi myös ensikertalaiset hakijat jo ennen EURA:an kirjautumista?

Suunnitellut hakuajat löytyvät rakennerahastot.fi-verkkosivustolta. Lisäksi kannattaa seurata [Keski-Suomen liiton rahoituksen verkkosivustoa](https://keski-suomen.liiton.rahoituksen.verkkosivustoa). Tukiprosentit ilmoitetaan hakuilmoituksessa. Keski-Suomen liitto käyttää oikeudenmukaisen siirtymän rahaston haussa enimmäistukitasoja (kehittämishanke 80 % ja investointihanke 70 %).

EURA-järjestelmästä ja hakemuslomakkeen täytöstä löytyy kattava opas rakennerahastot.fi-verkkosivuilta, linkki oppaaseen on sivun lopussa. Hakemuksen rakenteesta kerrotaan oppaan sivulta 21 eteenpäin. Varsinkin ensikertalaisen hakijan on hyvä hakea EURA-palveluun kirjautumisessa tarvittavat Suomi.fi-tunnukset hyvissä ajoin ennen haun avautumista.

2. Millaisella aikataululla hakuja on tarkoitus avata tämän ensimmäisen haun jälkeen?

Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston ensimmäinen haku avataan välittömästi, kun EURA-järjestelmä sen mahdollistaa (maaliskuu 2023). Toinen haku on 1.8.–29.9.2023. On hyvä huomata, että merkittävä osa Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston rahoituksesta on etupainotteista. Syy etupainotteisuuteen on EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen yli 50 % osuus Suomen JTF-rahoituksesta

Hyvän idean kanssa ei kannata odotella, vaan lähteä heti liikkeelle. Näin hankkeen toteutusaika on mahdollisimman pitkä.

3. Jossain vaiheessa oli vielä ajatus jonkinlaisesta hakujärjestyksestä, jossa me "turpeettomat kunnat" oltaisiin myöhemmässä vaiheessa?

Näin aluksi suunnittelimme. Olemme päätyneet toimimaan niin päin, että koko Keski-Suomi on heti alusta alkaen liikkeellä. Näin toimien voimme onnistua tiukan aikataulun suhteen.

4. Täytyykö myös syksyllä alkavien JTF-projektien olla toteutettuna 30.6.2026 mennessä?

Kyllä, myös syksyllä aloittavien hankkeiden toteuttamisen takarajana on 30.6.2026.

5. Onko vastaavaa hakua tai muita samankaltaisia hankehakuja ollut aiemmin? Esimerkkejä osallisuuden kehittämishankkeista?

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto on uusi rahoitusinstrumentti. Hankehakuja ei ole aiemmin järjestetty eikä näin ollen ole esimerkkejä osallisuuden kehittämishankkeista. Tärkeää Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston hankkeissa on niiden yhteys alueelliseen siirtymäsuunnitelmaan, näin myös osallisuuden kehittämisessä.

6. Olen kiinnostunut kuulemaan, millaisiin matkailuelinkeinoa tukeviin investointeihin kunnat voivat hakea tukea (esim. esteettömät reitit). Voiko useampi kunta, joilla on samanlaisia kehittämistavoitteita hakea yhdessä tukea matkailureitistöjen kehittämiseen/investointeihin?

Yritysten toimintaedellytyksiä tukevat kuntien perusrakenteen investoinnit voivat olla myös matkailuelinkeinoa tukevia investointeja. Hankkeilla tulee olla kytkös Keski-Suomen alueelliseen siirtymäsuunnitelmaan. Hakijana voivat olla vain kunnat tai kuntayhtymät. Useamman kunnan hanke voidaan EURA 2021 -järjestelmässä rakentaa ryhmähankkeena, jolloin hankkeen toteuttajana on useampi kunta.

7. Voiko useampi kunta yhdessä hakea tukea luontomatkailureitistön kehittämiseen esim. esteettömyys ja saavutettavuus?

Kyllä voi.

8. Jos kahdella kunnalla on samansuuntaisia investointiajatuksia esim. matkailureitistöön, joka kulkee molempien kuntien alueella, kannattako tästä rakentaa yksi investointihanke vai hakevatko molemmat itsenäisesti?

Hyvä ratkaisu olisi yhteinen hanke. EURA 2021 -järjestelmässä kyseessä on tällöin ryhmähanke. Ryhmähankkeella on päätoteuttaja ja osatoteuttaja tai useita osatoteuttajia. Ryhmähankkeessa hakijoilla on omat budjetit, mutta yhteinen tavoite. Jokaiselle toteuttajalle tehdään oma tukipäätös.

9. Voiko matkailun infrahanke kattaa myös rannalle rakentamista ja reittien rakentamista vesialueille?

Kyllä voi. Hakijan pitää huolehtia, että rakentamiseen tarvittavat luvat ovat kunnossa. Toiminnan pitää perustua siirtymäsuunnitelman sisältöihin.

10. Voiko samassa hankehakemuksessa hakea tukea osallisuuden kehittämiseen ja samanaikaisesti myös elinkeinotoiminnan kehittämiseen? Idea tukisi siis ensin osallisuuden kehittämistä, mutta prosessi tukisi jatkossa lähinnä matkailun kehittämistä.

Kyllä voi.

11. Millaisia mahdollisimman konkreettisia linjauksia on tehty yritysten ja kuntien kehittämistyöhön ja investointeihin eli mitä rahoitetaan ja mitä ei rahoiteta?

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto on tarkoitettu aluetalouden uudistuminen ja monipuolistaminen, aluetaloutta vauhdittavan TKI-toimintaan sekä turvetuotannossa poistuvien alueiden kunnostukseen ja jälkikäyttöön. Rahoitettavien hankkeiden tulee olla Keski-Suomen siirtymäsuunnitelman mukaisia.

Keski-Suomen liitto rahoittaa seuraavaa kolmea hanketyyppiä:

- Elinvoiman kehittämishankkeet
- Tutkimuksen, osaamisen ja osallisuuden kehittämis- ja investointihankkeet
- Kuntien perusrakenteen investoinnit yritysten toimintaedellytyksiin

Rahoitusta myönnetään toimintaan, jolla on laajempia vaikutuksia alueen kehittymiseen. Keski-Suomen liitto ei rahoita hankkeita, joissa kehitetään yksittäisen yrityksen liiketoimintaa. Lisätietoa saat [Keski-Suomen liiton JTF-rahoituksen verkkosivuilta](#).

12. Onko mahdollista koota JTF-hanketta, joka kattaisi useita maakuntia yhdellä hankkeella? – Sama aihe ja sisältö kaikissa mukana olevissa maakunnissa (keskeinen sisältö: geoenergian edistäminen maakunnassa & halukkaiden turvetyöläisten uudelleen kouluttaminen lämpökaivojen porareiksi)

On mahdollista. Tärkeää on varmistaa, että toiminta on kaikkien maakuntien siirtymäsuunnitelmien mukaista. On hyvä keskustella kaikkien mukana olevien maakuntien liittojen JTF- yhteys henkilöiden kanssa ennen hakemuksen jättämistä.

13. Jos on useamman osatoteuttajan hanke, joista joku/osa on muualla kuin Keski-Suomessa, onko tässä jotain rajoituksia tuen kohdentumisesta? Toimenpiteet kohdistuisivat Keski-Suomeen.

Osatoteuttaja voi olla mistä päin Suomea tahansa.

14. Millaisia ohjeita annatte hankkeiden valmistelijoille eli mihin kannattaa erityisesti kiinnittää huomiota hankkeiden suunnittelussa?

Perehdy Keski-Suomen siirtymäsuunnitelmaan. Arvioi hankeidea suhteessa siirtymäsuunnitelmaan ja varmista, että toimenpiteet ovat siirtymäsuunnitelman mukaisia. Laadi konkreettinen hankesuunnitelma. Huolehdi, että tavoitteet, toimenpiteet, kustannukset ja tulokset (ml. indikaattorit) ovat keskenään tasapainossa ja johdonmukaisia.

15. Jos valmisteilla on useampia hankkeita, joilla voisi olla mahdollisuuksia linkittyä isommaksi kokonaisuudeksi, mutta jotka eivät ole kaikki tulossa 1. hakuun, voiko/kannattaako näitä jotenkin niputtaa?

Kyllä, näin kannattaa toimia.

16. Koordinoiko Keski-Suomen liitto hankkeita kokonaisuudeksi vai koordinoituvatko hanketoteuttajat keskenään?

Keski-Suomen liitto ei hakuajana yhteensovita hakemuksia kokonaisuuksiksi, mutta toki tilanteen mukaan jaamme tietoa hankeideaan liittyvästä osaamisesta Keski-Suomessa. Suosittelemme, että te hanketoteuttajat olette aktiivisia ja rakennatte yhteistyötä.

17. Voiko samalta kunnalta tulla useampi hankehakemus, jos ideat ja tarve ovat yhtä tärkeitä, mutta eivät oikein sovi samaan kokonaisuuteen?

Sama toteuttaja voi jättää useita hakemuksia.

18. Voidaanko tulkita/olettaa, että "yksittäisellä" pienemmällä hankkeella ei ole hyviä läpimenoedellytyksiä?

Ei voida. Haemme kaikenkokoisia hankkeita, mutta nyt on poikkeuksellinen mahdollisuus myös isoihin investointi- ja kehittämishankkeisiin.

19. Miten teknisesti pitäisi huomioida nämä kaksi hanketyyppiä, eli elinvoiman kehittämishankkeet ja tutkimuksen, osaamisen ja osallisuuden investointi- ja kehittämishankkeet? Valitaanko EURA:ssa kumpaan menee ja miten tätä kohdentumista arvioidaan? Katsotaanko tätä esim. Hankeideakeskusteluissa?

Hankkeen sisältö ja hakijaorganisaation tehtäväalue ratkaisevat. On todennäköistä, että hakija ei voi EURA2021-palvelussa valita hanketyyppiä. Ole meihin etukäteen yhteydessä.

20. Voisiko vielä avata tarkemmin elinvoiman kehittämisen ja OKM:n alaisten hankkeiden eroja?

Elinvoiman kehittämisen hankkeet liittyvät elinkeinoelämän tarpeisiin, ne voivat olla kehittämishankkeita ja niihin voi liittyä investointihanke. Investoinnin osuus voi olla enintään puolet hankkeen kokonaiskustannuksista.

Tutkimuksen, osaamisen ja osallisuuden kehittämis- ja investointihankkeissa tukea voidaan myöntää koulutuksen, tieteen, kulttuurin, liikunnan ja nuorisopolitiikan voittoa tavoittelemattomille julkisille tai yksityisille yhteisöille ja säätiöille. Hanke voi muodostua kehittämishankkeesta, investointihankkeesta tai näiden yhdistelmästä. Tällöin on siis mahdollista hakea tukea yksinomaan investointitoimenpiteisiin.

21. Miten JTF kytkeytyy muihin EU-rahoituksiin? Onko JTF tarkoitettu ainoastaan turpeesta luopumiseen vai kattaako se vihreän talouden innovaatioita ja kehittämistoimia?

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto on tarkoitettu laajasti aluetalouden uudistumiseen ja monipuolistumiseen. Se on tarkoitettu vastaamaan niihin aluetaloudellisiin haasteisiin, joita turpeen energiakäytön vähentäminen aiheuttaa. Se on aluetalouden vahvistamisen instrumentti, jossa pääpaino on niillä alueilla, joilla siirtymän aiheuttamat vaikutukset ovat suurimmat. Keski-Suomessa nämä alueet ovat: Saarijärvi–Viitasaaren seutu, Keuruun seutu, Joutsan seutu ja Jyväskylä. Tukea voi hakea koko Keski-Suomen alueelta ja hankkeiden toimet voivat kohdentua muuallekin kuin em. alueisiin.

22. Haluaisin tietoa myös OKM osallistumisesta JTF hankkeisiin: taide-, kulttuuri- ja museoteemat?

JTF- rahoitus on kohdennettu alueille: maakuntien liitoille ja ELY-keskuksille myönnettäväksi maakuntien siirtymäsuunnitelmien mukaisiin hankkeisiin. Ministeriöt eivät järjestä JTF- hakuja. Keski-Suomen liitto voi tukea kulttuurihankkeita, kun toimenpiteillä on selkeä yhteys aluetalouden monipuolistamiseen.

23. Jos rakennetaan isompia teemakohtaisia hakemuskokonaisuuksia, jonka sisällä on omia osahankkeitaan, tapahtuuko hankkeen arviointi/valinta painottaen teemasisältöä vai osahankkeiden sisältöjä? Eli isommissa teemakokonaisuuksissa, pisteytetäänkö ja hyväksytäänkö hanke teematasolla vai osahanketasolla? Onko mahdollista, että teemahankkeesta hyväksytään esim. vain tietyt osahankkeet, mutta ei koko kokonaisuutta?

Yksittäiset hankkeen arvioidaan jokainen erikseen, vaikka ne teemallisesti muodostaisivatkin kokonaisuuden. On siis mahdollista, että teeman kaikki erilliset hankkeet eivät saa rahoitusta.

Ryhmähanke arvioidaan yhtenä kokonaisuutena, johon kuuluu kaikkien osatoteuttajien osahankkeet. On toki mahdollista, että jokin osahanke voitaisiin sulkea muutoin myönteisestä päätöksestä pois. Tällainen muutos olisi merkittävä ja siitä luonnollisesti keskusteltaisiin hakijoiden kanssa heti arvioinnin jälkeen.

24. Mitä 5 % omarahoitus käytännössä tarkoittaa, jos tukiprosentti on max 70–80?

Vaaditun omarahoituksen lisäksi hankkeessa voi olla muuta rahaa kattamaan rahoitusta, yksityistä tai julkista rahoitusta. Hakija vastaa viime kädessä koko muusta rahoituksesta, kun tuki on huomioitu. 5 % omarahoitus on vähimmäisvaatimus. Esim. kuntien investointihankkeissa kunta vastaa aina kokonaan avustuksen ulkopuolisesta rahoituksesta.

25. Koskeeko omarahoituksen 5 prosentin vaade myös investointeja?

Kyllä koskee. Omaa rahoitusta edellytetään vähintään 5 % hankkeen kokonaisrahoituksesta.

26. Mitä digitaalinen siirtymä käytännössä tarkoittaa oikeudenmukaisen siirtymän rahaston hankkeissa?

Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston hankkeilla tavoitellaan aluetalouden vahvistumista. Digitaalisuus voi olla yksi niistä keinoista, joilla tämä tavoite saavutetaan.

27. Oliko näistä joku tietty rahoitus sopivampi yhdistyksille tai niiden kehittämiseen?

Yhdistykset voivat olla hakijoina (pois lukien kuntien perusrakenteen investoinnit). Hankkeen sisällön tulee olla [Keski-Suomen siirtymäsuunnitelman](#) mukaista. Yhdistyksen kehittämistarpeista riippuen hakemus voi kohdentua elinvoiman kehittämiseen tai tutkimuksen, osaamisen ja osallisuuden kehittämiseen. JTF-rahoitusta ei voida myöntää yhdistyksen perustoiminnan tukemiseen.

28. Miten me aluekehitystyötä tekevät voimme osaltamme auttaa JTF-ohjelman viestinnässä?

Tämä ainutlaatuinen rahoitusmahdollisuus kannattaa ehdottomasti tuoda esiin sidosryhmille erilaisissa tilaisuuksissa ja tapahtumissa useaan kertaan. Isompiin tapahtumiin voi pyytää Keski-Suomen liiton asiantuntijaa kertomaan teemasta.

Ohjatkaa lukemaan aiheesta [JTF-rahoituksen verkkosivuiltamme](#). Tutustukaa huolellisesti myös [Keski-Suomen oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelmaan](#), jotta osaatte vastata mahdollisiin kysymyksiin rahoituksen perusteista.

Merkittävä julkaisuun tilimme, kun viestitte teemasta. Seuratkaa viestintäämme sosiaalisessa mediassa ja jakakaa teemaan liittyviä julkaisujamme myös omissa kanavissanne.

Twitter: [@keskisuomenliit](#)

Facebook: [@keskisuomenliitto](#)

Instagram: [@keskisuomi](#)

YouTube: [@keskisuomenliitto_1](#)

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/keski-suomen-liitto>

Hanke- ja rahoitusviestinnän asioissa auttaa viestintäasiantuntija Jenni Isopahkala, 040 640 1994, [jenni.isopahkala\[at\]keskisuomi.fi](mailto:jenni.isopahkala[at]keskisuomi.fi).

29. Mitä JTF tarjoaa suoraan keskisuomalaisille pk-yrityksille?

Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston rahoitusta myönnetään pk-yrityksille. Rahoitusta myöntää Keski-Suomen ELY-keskus.

30. Missä määrin yritysten yleistä kilpailukykyä voidaan edistää rahoituksella? Pitääkö toimenpiteiden kohdistua turvetuotantoalueisiin vai voivatko ne kohdistua myös laajemmin Keski-Suomeen?

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto on tarkoitettu laajasti aluetalouden uudistumiseen ja monipuolistumiseen. Se on tarkoitettu vastaamaan niihin aluetaloudellisiin haasteisiin, joita turpeen energiakäytön vähentäminen aiheuttaa. Se on aluetalouden vahvistamisen instrumentti, jossa pääpaino on niille alueille, joilla siirtymän aiheuttamat vaikutukset ovat suurimmat. Keski-Suomessa nämä alueet ovat: Saarijärvi–Viitasaaren seutu, Keuruun seutu, Joutsan seutu ja Jyväskylä. Tukea voi hakea koko Keski-Suomen alueelta.

31. Yksittäisen yrityksen rooli hankkeessa?

Keski-Suomen liiton rahoittamissa hankkeissa yksittäinen yritys voi olla hankkeessa mukana rahoittajana. Keski-Suomen liiton rahoituksella ei kuitenkaan voi tukea yksittäisen yrityksen liiketoiminnan kehittämistä (kts. myös vastaus seuraavaan de minimis -kysymykseen). Hankkeen tulosten on oltava avoimesti saatavilla ja niistä tulee viestiä laajasti kohderyhmälle. Yksittäisen yrityksen kehittämishankkeissa rahoittajana toimii Keski-Suomen ELY-keskus.

32. De minimis -yritykset hankkeissa?

Hankkeisiin voi sisällyttää vähämerkityksellistä tukea (de minimis) yrityksille. Tällöin on tärkeää määrittää etukäteen se, mikä on yritykselle kohdentuvan hyödyn rahallinen arvo.

33. Onko uusien liiketoimintamallien ja uusien yritysten starttaamiseen mahdollista saada rahoitusta pelialalla?

*Kysymyksestä ei käy ilmi onko kyseessä yksittäisen yrityksen kehittäminen vai koskeeko se pelialan kehittämistä yleensä. Kaikkea rahoittamista ohjaa Keski-Suomen siirtymäsuunnitelman sisältö. Yksittäisen yrityksen kehittämisasioissa kannattaa kääntyä Keski-Suomen ELY-keskuksen puoleen. Jos kyse on yleisestä kehittämishankkeesta, voit myös varata ajan **henkilökohtaiseen hankeideakeskusteluun** (Varaukset p. 040 640 1994 / Jenni Isopahkala, Keski-Suomen liitto.)*

34. Jos kehittämisen kohderyhmänä on pk-yritysten toiminta ja elinvoiman kasvu, voivatko suuryritykset olla rahoittajana hankkeessa mukana?

Suuryritys voi olla hankkeen rahoittajana. JTF- rahoitus on kuitenkin pääasiassa suunnattu pk-yritysten kehittämiseen. Suosittelemme varaamaan ajan henkilökohtaiseen hankeideakeskusteluun.

35. Mitä alueellisia rajoitteita haku sisältää (aktiviteetti, mukana olevat yritykset, onko oltava tietyllä alueella)?

Oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta rahoitettavat hankkeet tulee olla [Keski-Suomen siirtymäsuunnitelman](#) mukaisia. Keski-Suomen liitto ei myönnä tukea yksittäisen yrityksen liiketoiminnan kehittämiseen. Hankkeessa voi olla yrityksiä rahoittajina (ns. yksityinen rahoitus). Jos yksittäinen yritys saa hankkeesta yritys kohtaista taloudellista hyötyä, hankkeen tukipäättös ja tuen maksu tehdään ns. de minimis -säännön mukaisesti. Hankkeen tulosten tulee olla julkisia. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston hankkeissa painopiste on siirtymäsuunnitelmassa tunnistetuilla alueilla, mutta hankkeita voi hakea ja toteuttaa kaikkialla Keski-Suomessa. Myös maakuntien yhteiset hankkeet muiden oikeudenmukaisen siirtymän rahastoon kuuluvien alueiden kanssa on mahdollisia.

36. Tavoitteenamme on kehittää toimintamalli oppilaitosten ja hyvinvointialueen yhteistyöhön. Tavoitteet liittyvät 1) opiskelijoiden työllistymiseen 2) hyvinvointialueen tiedonkeruun systematisoimiseen 3) käytäntöjen kehittämiseen keskisuomalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi 4) opiskelijoiden sekä hyvinvointialueen työntekijöiden hyvinvointiin. Onko tämän tyyppiseen kehityshankkeeseen saatavilla rahoitusta ja kuinka suurista rahoitussummista puhutaan? Onko hankkeelle omarahoitusosuus, ja jos on, voiko se olla työpanosta?

Yksittäisiin hankkeisiin liittyvissä kysymyksissä kannattaa kääntyä suoraan Keski-Suomen liiton rahoitusasiantuntijoiden puoleen. Voit myös varata ajan [henkilökohtaiseen hankeideakeskusteluun](#) (Varaukset p. 040 640 1994 / Jenni Isopahkala, Keski-Suomen liitto.)

37. Ymmärsinkö oikein, että tutkimuspainotteisessa korissa kehittämishankkeeseen liittyvän investointihankkeen suuruus voi olla 0–100 % ja sitä ei tarvitse koplata kehittämishankkeeseen eli sillä logiikalla, että kehittämishanke on x2 investointihankkeen suuruus?

Kyllä, olet ymmärtänyt oikein. Kun kyseessä on opetus- ja kulttuuriministeriön alaisesta tutkimuksen, osaamisen ja osallisuuden kehittämis- ja investointihankkeista, voi hanke koostua myös pelkästä investointihankkeesta.

38. Tutkimuksen, osaamisen ja osallisuuden kehittämis- ja investointihankkeet -kohtaa koskeva kysymys: "Tukea voidaan myöntää opetus- ja kulttuuriministeriön alan voittoa tavoittelemattomille julkisille tai yksityisille yhteisöille ja säätiöille." – Mitä nämä käytännössä ovat? Ja mitkä toimijat eivät tähän kuulu?

Koulutuksen, tieteen, taiteen, kulttuurin ja nuorisoalan organisaatiot esim. oppilaitokset, ammattikorkeakoulu, yliopisto. Viime kädessä hankkeen sisältö vaikuttaa niin, että esim. kunnan omistama kiinteistöyhtiö voisi saada tätä tukea, kun hanke on sisällöltään OKM:n hallinnonalalle kuuluvaa toimintaa.

39. Jos kehitysyhtiö hakee rahoitusta, niin se menee kehittämishankelaariin, OKM:n alaiset menevät TKI-laariin. Entä jos kunta on hakijana muun kuin investointihankkeen osalta? Onko sillä oletuslaaria?

Hankkeet sijoitetaan sisällön mukaan, ei hakijan. Tässä tapauksessa elinvoimahanke on todennäköisempi.

40. Mitä tarkoititte horisontaalisilla tavoitteilla?

Hakemukset laitetaan paremmuusjärjestykseen pisteyttämällä ne hakuilmoituksessa esitetyllä tavalla niin kutsutuilla erityisillä valintaperusteilla. Valintaperusteisiin sisältyy kolme horisontaalista tavoitetta, joista voi saada arvioinnissa saada pisteitä. Nämä tavoitteet ovat: 1) Hanke tukee sukupuolten tasa-arvoa, 2) Hanke tukee EU:n perusoikeuskirjan periaatteita, ml. yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä ja esteettömyyttä ja 3) Hanke tukee kestävän kehityksen periaatteita ja unionin ympäristöpolitiikkaa.

41. Miten DNSH (Do no significant harm) -periaate pitää ottaa hankkeissa huomioon?

Hankkeissa noudatetaan läpileikkaavana periaatteena ´do no significant harm´ -periaatetta. Hankkeiden toimenpiteillä ei saa aiheuttaa merkittävää haittaa mm. luonnolle, ilmastolle, vesistöille tai ympäristölle.

42. Onko mahdollista saada JTF rahoitusta teollisuustonttien rakentamiseen ja/tai tonttien infran rakentamiseen? Tonteilla on tarkoitus korvata turpeen alasajosta johtuvaa elinkeinon menetystä paikkakunnalla, vaikka itse tontit ei ole välttämättä suoraan tarkoitettu luopuville turvetuottajille vaan kaikelle yritysälämälle, joka kokonaisuudessaan elvyttää alueen elinkeinoa näin täyttää myös turpeen alasajon synnyttämää vajetta.

Kyllä on. Huomioitavaa on, että kuntien perusrakenteen investointitukea voidaan myöntää vain kunnalle tai kuntayhtymälle. Rakennettava infra ei saa kohdentua vain muutaman yrityksen hyödyksi, vaan sen edistettävä laajasti yritysten toimintaedellytyksiä. JTF-rahoitus on tarkoitettu elinkeinojen monipuolistamiseen eikä ole sidottu turvetoimialaan.

43. Miten toimitaan, kun hankkeessa ollaan kunnan perustehtävän kehittämisessä?

Oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta ei voida rahoittaa kunnan lakisääteistä perustehtävää. Kun kyseessä on kehittämisvaihe, jossa perustehtävää kehitetään, on hanke mahdollista rahoittaa. Tällöin kuitenkin on tärkeää, että hanke toteuttaa Keski-Suomen siirtymäsuunnitelmaa.

44. Jos kehitetään teollisuusaluetta, pitääkö alueen olla kaupungin omalla maalla vai voiko olla yksityisen maalla, jos se hyödyttää useampia yrityksiä?

Tukea kuntien perusrakenteen investoinneissa yritysten toimintaedellytyksiin voidaan myöntää kunnalle tai kuntayhtymälle. Teollisuusalueen tulee hyödyttää aina useampia yrityksiä. Käytännössä maa-alueen tulee olla kunnan hallinnassa.

45. Mikä on tien ja kadun välinen ero? Voidaanko kuntien perusrakenteen tuella rakentaa/korjata katualueita? Logistiset alustat, kuuluvatko tuen piiriin?

Suomen tieverkko käsittää valtion maantiet, kunnalliset katuverkot ja yksityistiet. JTF-rahoitusta voidaan kohdentaa kunnille esim. teollisuusalueen tai matkailukeskuksen katuverkon rakentamiseen. Investoinnilla on oltava yhteys ja perustelut Keski-Suomen siirtymäsuunnitelmasta. JTF ei mahdollista perusrakenteen investointituen myöntämistä valtion teiden, yksityisteiden tai laajakaistayhteyksien rakentamiseen.

46. Voiko teollisuusalueella tulla kysymykseen sähköinfran, veden ja viemärin rakentaminen sekä kaavoituskustannus?

Kyllä voi, kunhan toimenpiteet ja tavoitteet ovat Keski-Suomen siirtymäsuunnitelman mukaisia ja ne noudattavat kokonaiskestävyyden periaatetta.

47. Miten tuen ulkopuolelle jäävät energiainvestoinnit rajataan? Voidaanko kaupungin kiinteistölle tehdä lämpölaitokseen muutoksia tai muuta energianjakoon liittyviä toimenpiteitä?

Energiainvestoinnit on Suomessa rajattu kokonaisuudessaan ulkopuolelle. Valitettavasti emme voi myöntää tukea energiatuotannon tai -säästön investointeihin. Energiatukea myöntää Business Finland.

48. Voiko tukea saada kaupungin kiinteistöille kysyntäjoustoja mahdollistaviin toimenpiteisiin, esimerkiksi lämmityksen uusimiseen?

Emme voi myöntää tukea energiatuotannon tai -säästön investointeihin. Energiatukea myöntää Business Finland.

49. Miten rajataan JTF:stä pois ne toimet, joita voidaan rahoittaa ESR+:lla? JTF:ssä puhutaan myös työllisyyden edistämisestä, uudelleen kouluttautumisesta jne.

Ole yhteydessä Keski-Suomen ELY-keskuksen rahoitusasiantuntija Satu Tuimalaan [satu.tuimala\[at\]ely-keskus.fi](mailto:satu.tuimala[at]ely-keskus.fi). Koulutuksen, osaamisen ja nuorten osallisuuden hankkeita voidaan rahoittaa myös JTF:llä.

50. Kehitämme/suunnittelemme innovatiivista lämmöntalteenottoa/lämmönkeruupiiriä lämpöpumpuille jätevesistä. Onko tämä sellainen aihealue, jonka pilotointia, tuotekehitystä ja ensimmäisiin tuotantolaitteisiin investointia voisi tukea tällaisesta instrumentista?

Keski-Suomen ELY-keskus myöntää oikeudenmukaisen siirtymän rahoitusta yrityksille. Ole yhteydessä Keski-Suomen ELY-keskukseen rahoituspäällikkö Jukka Keinäseen, [jukka.keinanen\[at\]ely-keskus.fi](mailto:jukka.keinanen@ely-keskus.fi).

51. Millainen on rahoitettavien turvetuotantoalueiden ennallistamishankkeiden sekä vesistökuunnostushankkeiden rahoitusmalli, ts. tuki % ja omarahoitus %?

Ennallistamis- ja vesistöjen kuunnostushankkeita rahoittaa Keski-Suomen ELY-keskus. Tuki suunnittelu- ja kehittämistoimenpiteisiin on 80 % ja investointeihin 70 %. Lisätietoja antaa rahoitusasiantuntija Janne Nummi, [janne.nummi\[at\]ely-keskus.fi](mailto:janne.nummi@ely-keskus.fi).

52. Onko ennallistamistoimissa luvassa raskaita luvitusprosesseja vai onko jo koordinoitu etukäteen Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa jouhevaa etenemismallia?

Ennallistamishankkeita rahoittaa Keski-Suomen ELY-keskus. Hankkeissa noudatetaan kaikkea toimintaa koskevaa lainsäädäntöä.

53. Mikä on pinta-alatavoite turvetuotantoalueiden ennallistamiselle Keski-Suomessa?

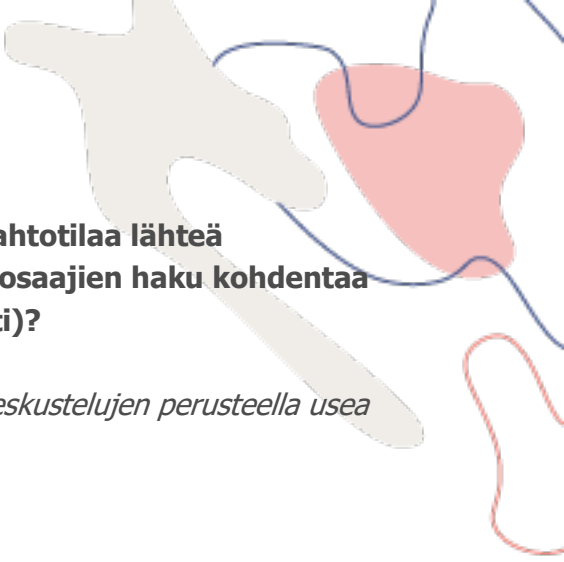
Tuella kuunnostetun maaperän pinta-ala 400 ha. Turvetuotannosta vapautuneen, ennallistetun alueen pinta-ala 280 ha.

54. Onko tehty kartoitusta siitä minkä verran turvetuotantoalueita olisi Keski-Suomessa ennallistettavissa (maanomistajien tahtotila) ja onko maanomistajan mahdollisuus saada tukea, jos ennallistaa alueen (ei siis maa- ja metsätalouskäyttöön)?

Keski-Suomen ELY-keskus on kartoittanut ennallistamistarvetta valuma-alueetasolla kohteiden keskinäisen tärkeys- ja toteuttavuusjärjestyksen arvioimiseksi. Maanomistajakohtaisia keskusteluja ei ole käyty. Tarkoituksena on, että ELY-keskus voisi tukea ennallistamista.

55. Millaisia vesistökuunnostushankkeita tuetaan, vesistöissä tapahtuvat ruoppaus-, niitto-, hoitokalastushankkeet vai valuma-aluehankkeet, kuten kosteikko- ja valumavesien vesienhallintahankkeet?

Vesistökuunnostushankkeita rahoittaa Keski-Suomen ELY-keskus. Tässä vaiheessa on arvioitu valuma-alueetasolla kohteita, jotta isot hankkeet saataisiin tiukan aikataulun vuoksi ajoissa liikkeelle.

56. Onko tehty kartoitusta sille, että onko turvetuottajilla tahtotilaa lähteä harjoittamaan elinkeinoa ennallistamistoimissa vai tulisiko osaajien haku kohdentaa muihin maankäyttösektorin toimijoihin (maansiirtourakointi)?

Kartoitusta ei ole tehty. Turvetoimialan yrittäjien kanssa käytyjen keskustelujen perusteella usea yrittäjä pyrkii siirtymään maanrakennusurakointiin.

Jäikö kysyttävää? Autamme mielellämme!

JTF

kehittämispäällikkö Outi Leppäkangas
040 673 3544
outi.leppakangas[at]keskisuomi.fi

Hankerahoitus

rahoituspäällikkö Hilikka Laine
040 595 0014
hilikka.laine[at]keskisuomi.fi

Bio- ja kiertotalous

kehittämispäällikkö Hannu Koponen
040 595 0009
hannu.koponen[at]keskisuomi.fi

Uudistuva teollisuus ja yritystoiminnan kehittäminen

kehittämispäällikkö Tero Rautiainen
040 596 0882
tero.rautiainen[at]keskisuomi.fi

Tukipäätökset

aluekehitysjohtaja Pirjo Peräaho
040 591 0760
pirjo.peraaho[at]keskisuomi.fi